



Yläkouluselvitys 2018



TOIMEKSIANTO YLÄKOULUSELVITYKSEN TEKEMISELLE VUONNA 2018 (1)

Kunnanvaltuuston (13.12.2017 § 93) hyväksymän Vuoden 2018 ja suunnitelmavuosien 2018 -2020 **talousarvion** mukaan

”Palveluiden järjestämisessä mukaan luokkien yläluokkien opetus Tervon kunnan tehtävänä on varmistaa hyvät palvelut kuntalaisille

- kuntalaisia kuullen
- kunnan omina palveluina, ostopalveluina tai yhteistyössä naapurikuntien kanssa...



...TOIMEKSIANTO YLÄKOULUSELVITYKSEN TEKEMISELLE VUONNA 2018 (2)

Vuonna 2018 kaikki yläluokkien **kotikunnassa säilyttämiseen tähtäävät vaihtoehdot** selvitetään yhteistyössä henkilöstön ja huoltajien kanssa.

Vuonna 2016 aloitettuja neuvotteluita naapurikuntien kanssa jatketaan yläluokkien opetuksen järjestämisestä ko. kunnissa siinä vaiheessa, kun opetus pienille yläluokkien ikäluokille omassa kunnassa ei ole pedagogisesti perusteltua eikä taloudellisesti, lukujärjestysteknisesti ja oppilaiden kuljetusjärjestelyiden suhteen mahdollista.”



YLÄLUOKKIEN OPETUSJÄRJESTELYJEN VALMISTELUTYÖN TOIMENPANIJAT JA TEHTÄVÄT (1)

Yläluokkien opetusjärjestelyjen selvittämisen valmistelutyö tehdään viranhaltijatyönä.

Hallintojohtaja ja rehtorit, apunaan **toimistosihteerit** ja **järjestelmäasiantuntija**, kantavat valmistelusta päävastuun.

Opettajat osallistuvat asiantuntijoina erityisesti siihen valmisteluun, jossa tarkastellaan yläluokkien opetuksen järjestämistä omassa kunnassa vähenevästä oppilasmäärästä huolimatta.

Oppilaat, huoltajat ja kuntalaiset osallistuvat selvityksen tekemiseen palvelujen käyttäjien näkökulmasta.



YLÄLUOKKIEN OPETUSJÄRJESTELYJEN VALMISTELUTYÖN TOIMENPANIJAT JA TEHTÄVÄT (2)

Työryhmä (siv.ltk:n nimeämä)

- Siv. ltk. puheenjohtaja / huoltajien edustaja **Touko Raatikainen**
- Vanhempien edustaja **Tanja Karhatsu**
- Henkilöstön edustaja **Pekka Koponen**
- Rehtori **Kimmo Honkanen**
- Hallintojohtaja **Kaija Tarvainen**
- Lapsi- ja nuorisoneuvoston edustaja
- Oppilaskunnan edustaja

Sivistyslautakunta

Seuraa ja ohjaa selvityksen tekemistä

Valmistelutyön edetessä **työryhmä tekee sivistyslautakunnalle esitykset vaihtoista malleista**

- pedagogisten, taloudellisten, lukujärjestysteknisten ja kuljetuksiin liittyvien reunaehtoien sekä
- huoltajilta, oppilailta, kuntalaisilta ja opetushenkilöstöltä saadun palautteen perusteella
- mallien vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat sekä riskit kartoitetaan.



SELVITYKSEN TEKEMISEN SISÄLLÖT JA AIKATAULUT

Perustietojen kokoaminen kevätsyksy 2018

- Lakiperusteet, toimintaympäristö
- Oppilas- ja väestöennusteet
- Opetusjärjestelyt
- Henkilöstö ja työmäärät
- Kuljetukset
- Koulurakennus
- Ateriat
- Kustannukset, valtionosuudet
- Muiden kokemukset
- Kuulemiset

Vaihtoehtoisten mallien valmistelu ja yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen ja mallintaminen naapurikuntien kanssa lokakuun loppuun mennessä

- Kuulemiset ja lausunnot marraskuun puoliväliin mennessä
- Loppuraportti päätöksentekoon sivistyslautakunnasta marraskuun lopussa viikolla 48



PÄÄTÖKSENTEKO

Kunnanhallitus

Valmistelee asian valtuustolle
sivistyslautakunnan valmisteleman
Yläkouluselvitys 2018 –
loppuraportin pohjalta joulukuun
alussa

Kunnanvaltuusto

Päättää asiasta viimeistään vuoden 2019
talousarvion hyväksymisen yhteydessä
joulukuussa viikolla 50 tai 51



KUNTALAISTEN, HUOLTAJIEN, OPPILAIDEN JA HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN (1)

- Osallistamisessa hyödynnetään **kunnan verkkosivuja ja kunnan omia Facebook-sivuja**. Kaikki julkiset valmisteluaineistot tallennetaan kunnan verkkosivuille. Kunnan omilla Facebook-sivuilla jaetaan ko. aineistoja ja mahdollistetaan kuntalaisten osallistuminen aineistojen kommentointiin. Valmistelevat viranhaltijat seuraavat kommentointia ja vastaavat esitettyihin kysymyksiin.
- Lisäksi käytetään sähköisiä kyselytyökaluja esimerkiksi **e-raatia**.
- Sähköisin työkaluin toimeenpannut kyselyt toteutetaan myös kunnanvirastolta, kirjastolta tai koululta saatavilla paperikyselyillä.
- Kunnan verkkosivuille perustetaan **"Yläkouluselvitys 2018"- sivukokonaisuus**, johon kaikki valmistelumateriaali ja koosteet kuntalaisten kommentaateista.
- Valmistelun etenemisestä **tiedotetaan paikallislehti Sisä-Savossa**.
- Selvityksen valmistelussa otetaan huomioon kaikki valmisteluaineistot.



KUNTALAISTEN, HUOLTAJIEN, OPPILAIDEN JA HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN (2)

- **Kouluverkko muuttuu, entä kouluverkkosuunnittelu?” – tutkimus**, (Sami Tantarimäki ja Anni Törhönen):

”Jatkuvassa muutoksessa kouluverkkosuunnittelun on kyettävä vastaamaan niihin

- tasa-arvon,
- eriytymisen,
- eriarvoistumisen,
- vaihtoehtojen,
- kerrannaisvaikutusten ja
- valintojen haasteisiin,

joita liittyy niin aluekehittämisen, lähipalveluiden järjestämisen, opetuksen kuin yhteisöllisyyden kokonaiskuvaan.

Suunnittelussa on tartuttava osallisuuden ja kumppanuuden edistämispyrkimyksiin sekä keskusteltava niin tulevaisuuden sivistyskunnan kuin uuden maakunnankin tavoitteista.”



Kuntayhteistyö

- Ensimmäisen kerran naapurikuntien opetustoimen edustajien kanssa neuvoteltiin mahdollisesta yhteistyöstä yläluokkien opetuksen järjestämisessä **2.12.2016**.
- Sovittiin, että Tervon kunta laatii kartan yläluokkien oppilaiden kotipaikoista sekä toimintamallin yläluokkien opetuksen järjestämisestä yhteistyöstä naapurikuntien kanssa. Toimintamallissa otetaan kantaa opetuksen järjestämisvastuuseen, kotikuntakorvausten jakautumiseen ja koulukyytien järjestämiseen. Selvityksen perusteella jatketaan yhteistyön suunnittelua.



Tutustumisvierailut

- Vierailu Rautavaaralle 21.2.2018
- Vierailu Kaaville ja Tuusniemelle 18.4.2018

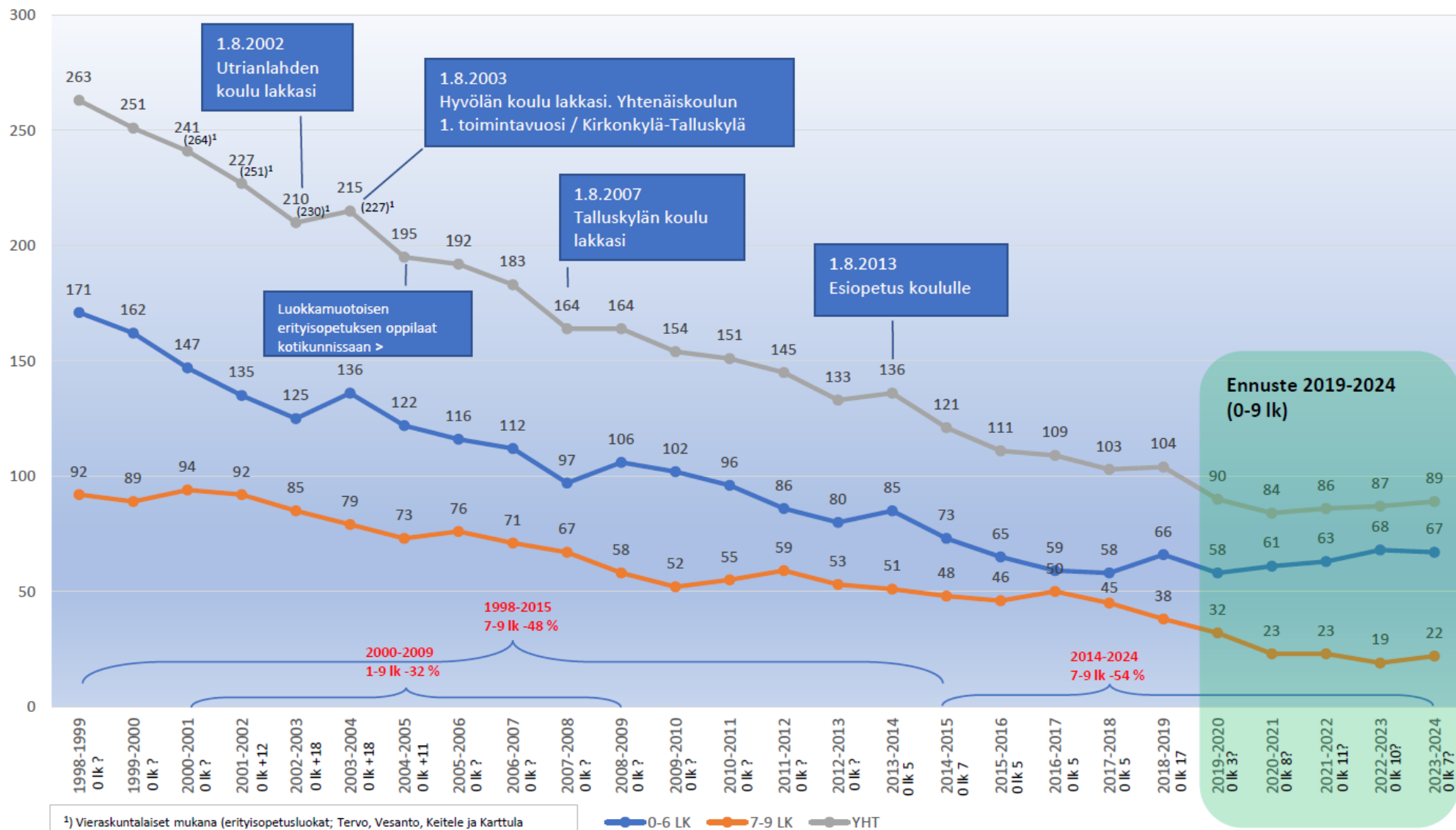


Vanhempain- ja kuntalaisten tilaisuudet

- Vanhempainilta 1.12.2015
- Kuntalaistilaisuus 30.8.2018
- Kodin ja koulun yhteistoimintapäivä 8.9.2018

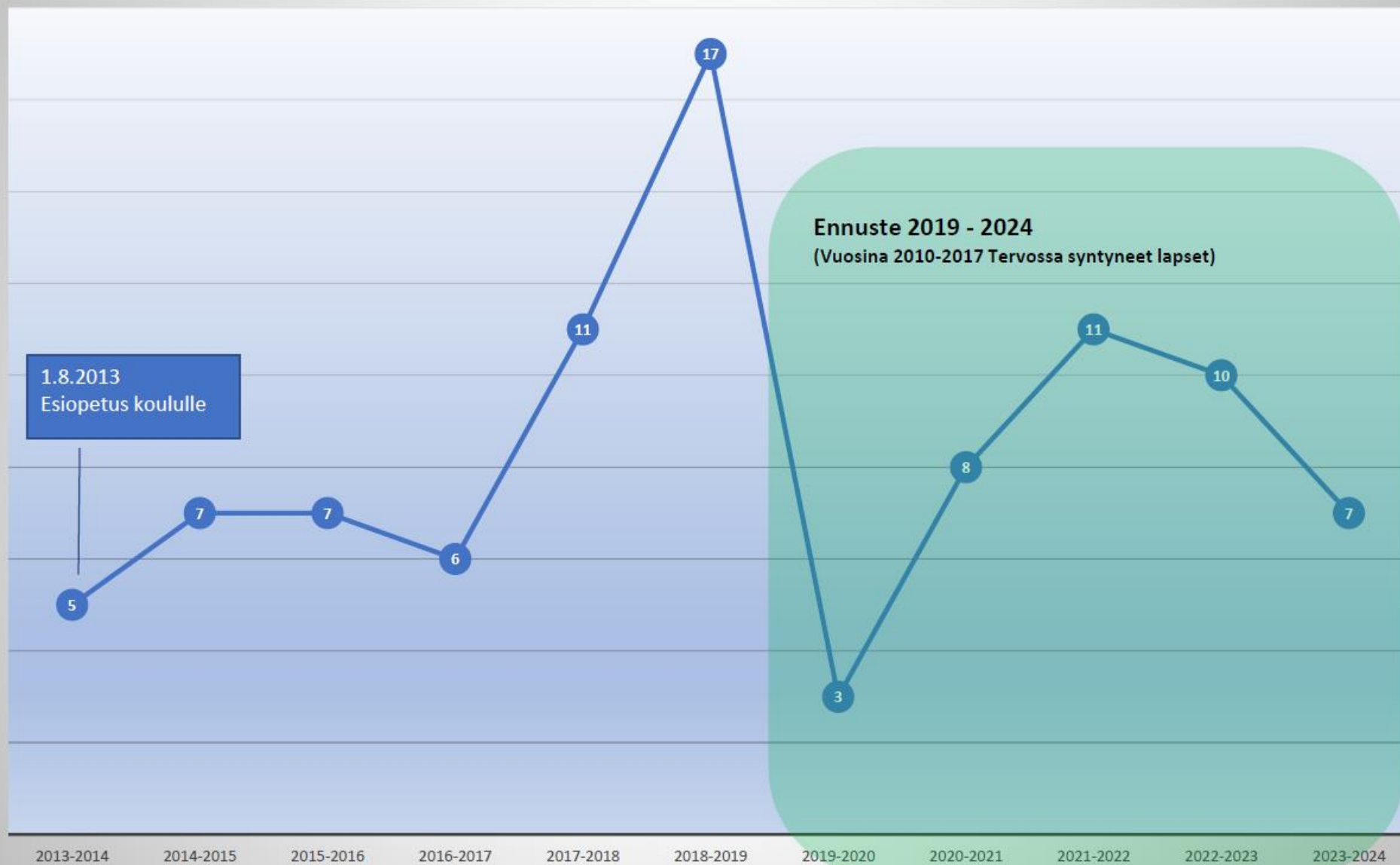


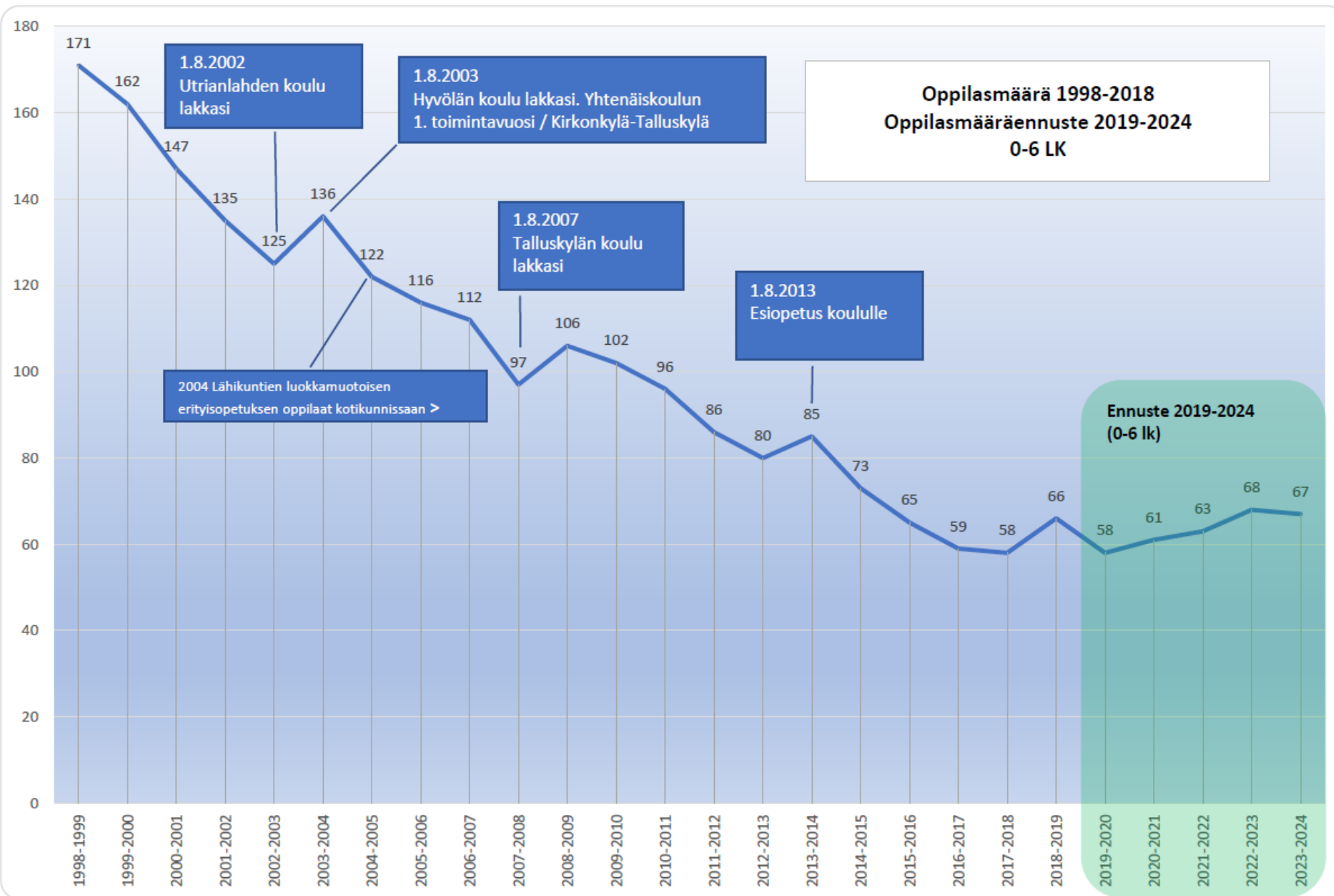
Oppilasmäärä 1998-2018 / Oppilasmääräennuste 2019-2024 / 0-9 lk

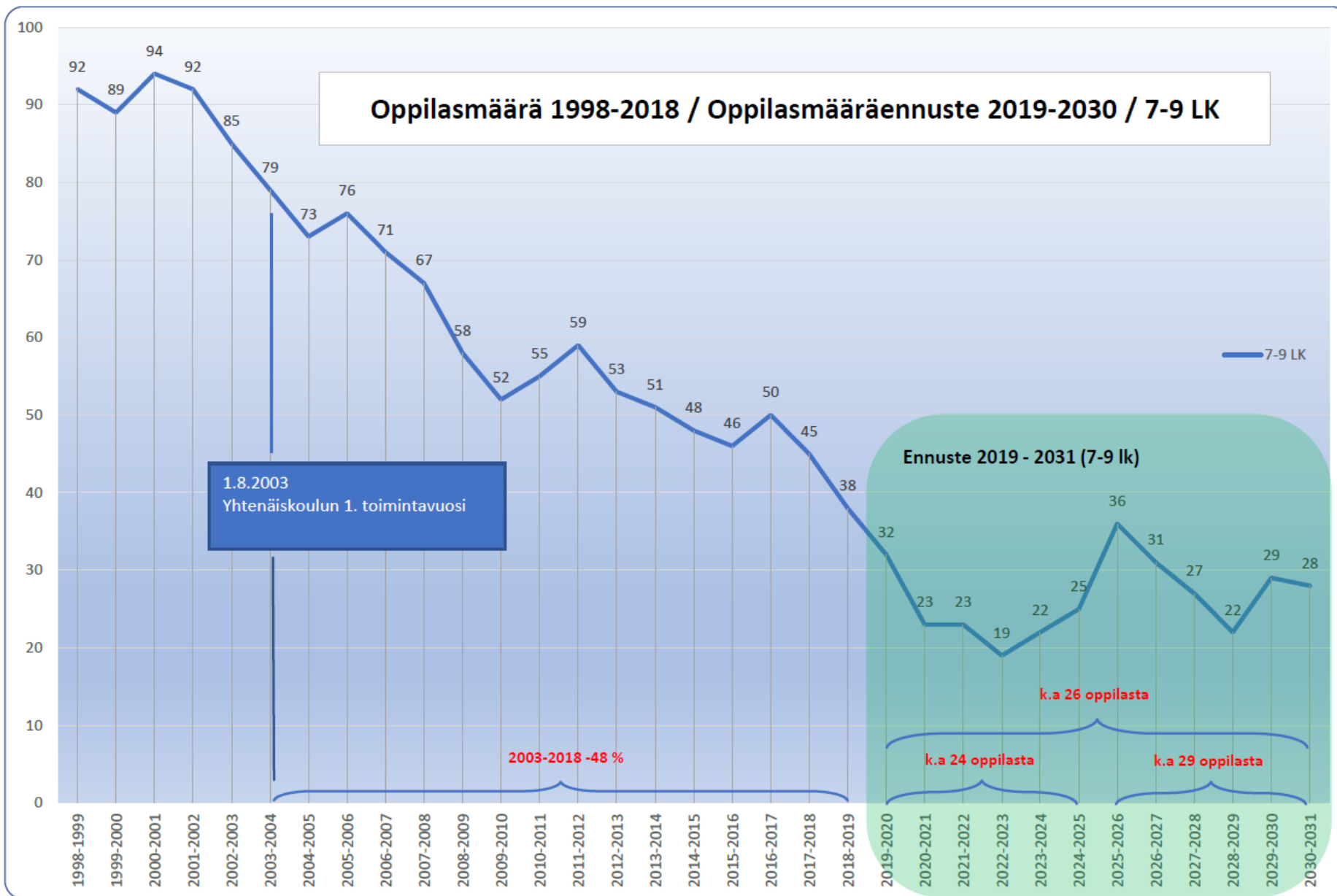




Esiopetus 2013 - 2018 / Ennuste 2019 - 2024

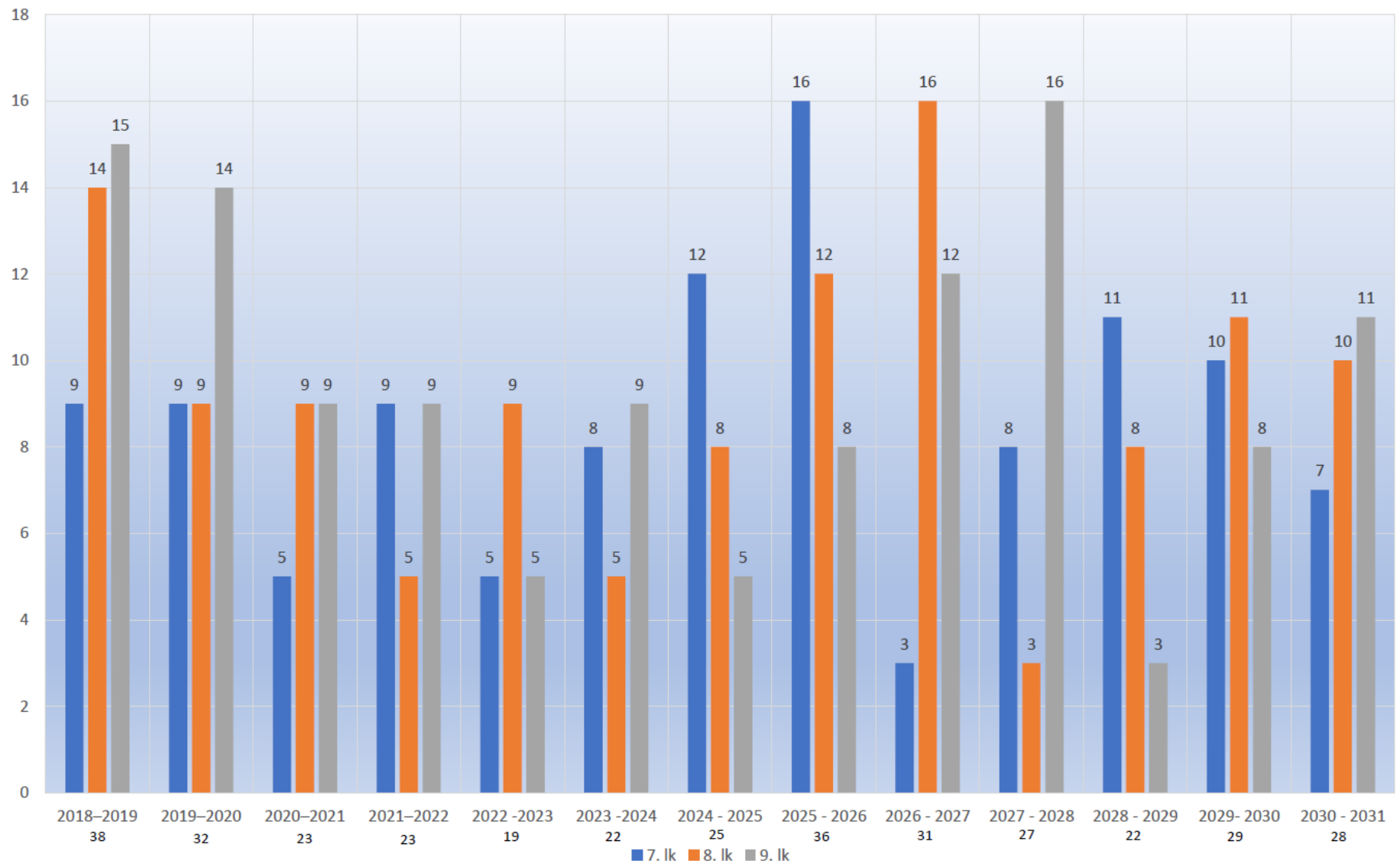








Vuosiluokat 7-9 -- 2018-2031 [Ennuste]





Yläluokat omassa kunnassa - SWOT

Vahvuudet (S)	Heikkoudet (W)
• Pieni ja sopeutumiskykyinen yksikkö; yksilölliset ratkaisut onnistuvat • Hyvä yhteishenki, opettajat keskenään yhteistyökykyisiä yli ainerajojen • Erityisoppilaiden yksilöllinen huomioiminen • Vaihtoehtoinen pedagogiikka innostaa ja tuo julkisuutta, saattaa lisätä muuttoa paikkakunnalle	• Pieni yksikkö on haavoittuva: osaaminen henkilöityy ja poissaolot aiheuttavat riskin • Opettajilla laajat aineyhdistelmät (jopa 5 opetettavaa ainetta), tulevaisuuden rekrytointi vaikeaa • Opettajien työmäärän ennakointi onnistuu vain vuositasolla, jatkuvuus ei ole turvattuna • Vaihtoehtoinen pedagogiikka ei sovellu kaikille oppilaille, vrt. erityistä tukea tarvitsevat oppilaat • Valinnaisaineiden opetus: pienet oppilasmäärät eivät mahdollista useiden valinnaisryhmien muodostamista -> oppilaan todellinen valinnan mahdollisuus on erittäin pieni • taito- ja taideaineiden arviointi: OPH:n määäryksen mukaan valinnaisaineista ei saa enää uutta arvosanaa, vaan valinnaisaineiden arvosana korottaa 7. lk päättäneen pakollisen tt -aineen arvosanaan. • taito- ja taideaineiden opetus: pätevien opettajien saaminen esim. käsityön (kovat materiaalit) yläluokkien opetukseen -> arvosanan merkitys päättötodistukseen.



Yläluokat omassa kunnassa - SWOT

Mahdollisuudet (O)	Uhat (T)
• Muutoshalukkuus; opettajat ja henkilökunta motivoitunutta etsimään innovatiivisia ratkaisuja • Vaihtoehtoisen pedagogiikan toteuttaminen luo innovatiivisia ratkaisuja • Sote-palveluiden siirtyessä maakunnalle sivistyspalveluiden merkitys kunnan perustehtävissä korostuu ja panostus niitä kohtaan kasvaa	• Koulurakennuksen huono kunto: laajat korjaustarpeet aiheuttavat suuria kustannuksia • Oppilasmäärän väheneminen ennustetta huonommaksi • Pätevien opettajien saaminen eläköityvien ja muualle siirtyvien tilalle • Vaihtoehtoinen pedagogiikka aiheuttaa kielteistä julkisuutta ja lisää muuttoa paikkakunnalta. • Kuntalaisten osallisuuden toteutuminen: miten osallistetaan kaikki oppilaat ja huoltajat yhteiseen suunnittelutyöhön. • Oppilaan näkökulma: sosiaalisten suhteiden luominen ja ylläpitäminen uudessa kouluympäristössä-> vanhojen kaverisuhteiden säilyminen



Yläluokat naapurikunnissa - SWOT

Vahvuudet (S)	Heikkoudet (W)
• Laadukas aineenopetus jatkossakin kaikille yläkouluikäisille oppilaille. • Kuntayhteistyön kehittäminen vastaanottavan kunnan kanssa. • Kokemukset Kaavilta ja Tuusniemeltä: oppilaiden, opettajien ja huoltajien näkemys myönteinen molemmissa kunnissa	• Kaikki yläluokkalaiset olisivat koulukuljetuksessa; aikatauluttaminen vastaanottavan koulun kanssa, koulumatkojen lakisääteinen enimmäiskesto. • Oppilaan näkökulma: siirtyminen naapurikuntaan tutusta kotikoulusta jo 7. -vuosiluokalle saattaa aiheuttaa stressiä tms. • Aineenopettajien työllistyminen: löytyykö vastaanottavasta kunnasta työtä. (liikkeenluovutus ei ole mahdollista, opettajat eivät voi siirtyä vanhoina työntekijöinä uuteen kuntaan) • Kustannusten jako: hoitaako vastaanottava kunta oppilaan kaikki kulut (myös kuljetuskustannukset) pelkällä kotikuntakorvauksella, vai tulisiko Tervolle tästä vielä kustannuksia?



Yläluokat naapurikunnissa - SWOT

Mahdollisuudet (O)	Uhat (T)
• Palaute vastaavan järjestelyn jo toteuttaneista kunnista saattaa vahvistaa myönteisiä mielipiteitä. • Kuntayhteistyön kehittäminen vastaanottavan kunnan kanssa. • Toisen asteen opiskelupaikkojen turvaaminen naapurikunnissa: tutun yläkoulun yhteydessä järjestettävä lukio-opetus saattaa motivoida oppilaita hakeutumaan jatko-opintoihin: lähiseudulla oleva opiskelupaikka luo turvaa naapurikunnan lukio-opetuksen säilymiselle. • Oppilaan näkökulma: sosiaalisten suhteiden luominen ja ylläpitäminen uudessa kouluympäristössä ->uudet kaverisuhteet	• Imagokysymys: Kunta saattaa saada kielteistä mainetta opetusjärjestelyiden takia, vrt. Koti Rannalla -tapahtuma. • Kuntalaisten osallisuuden toteutuminen: miten osallistetaan kaikki oppilaat ja huoltajat yhteiseen suunnittelutyöhön. • Huoltajien näkökanta saattaa olla valmiiksi kielteinen yläluokkien opetuksen siirtämiselle naapurikuntiin: Yhteistyön ja opiskelun vaikeutuminen. • Oppilaiden sosiaalinen verkosto uhattuna, JOS hajautetaan oppilaat eri kuntien kouluihin. • Aineenopettajien työllistyminen: saadaanko laadittua sopimus, jossa opetusta järjestävä kunta ottaa nykyiset virassa olevat aineenopettajat palvelukseensa vanhana työntekijänä. • Pienen kunnan taloudellinen haavoittuvuus: esim. sosiaalipuolen lakisääteiset toimet voivat aiheuttaa niin suuria kustannuksia, että ne aiheuttavat vaikeuksia maksusitoumuksissa ja omissa investoinneissa. • Koulukuljetus: PL 32§:n mukaisten odotusaikojen riittävyys.